

KAREL JAROMÍR ERBEN (1811 – 1870)

VĚDECKÁ KNIHOVNA
UNIVERZITY J. E. PURKYNĚ
V ÚSTÍ NAD LABEM

202. výročí narození

Dne **7. listopadu 1811** se narodil český básník, prozaik, jazykovědec, historik, archivář, překladatel a sběratel českých lidových písní a pohádek, **Karel Jaromír Erben**.

Pocházel z Miletína u Hořic v Podkrkonoší z řemeslnické rodiny s písmáckou tradicí. Narodil se jako jedno z dvojčat, jeho bratr však brzy zemřel a i Karel často churavěl a trpěl poruchou řeči. Základního vzdělání se mu dostalo v miletínské škole, kde vyučovali i jeho strýc a dědeček. Po gymnáziu v Hradci Králové vystudoval **právníckou fakultu** v Praze a živil se kondicemi a výukou hudby. V této době se seznámil s F. Palackým, s nímž pak spolupracoval celý život při studiu archivů. Po absolvování práv (1837) vykonával bezplatnou soudní praxi; roku 1842 se po desetileté známosti oženil s Barborou Meččířovou a od roku 1843 se věnoval výhradně historii, národopisu a literatuře.

Roku 1846 byl jmenován asistentem a poté **sekretářem Vlasteneckého** (dnes Národního) **muzea** a stal se i členem Královské české společnosti nauk. V revolučním období 1848-49 byl zvolen do Národního výboru. K. J. Erben nebyl typem politika či veřejně vystupujícího vlastence, ale svou neuvěřitelnou pracovitostí vykonal pro český národ jako málokdo druhý. Roku 1851 byl **zvolen archivářem města Prahy**, a získal tak vůbec poprvé zaměstnání, které ho existenčně zajistilo. Podílel se také na projektu vědeckého a kritického **časopisu Obzor**. Po smrti své první ženy se oženil s Žofíí Mastnou z Lomnice nad Popelkou, musel se však vyrovnat s úmrtím několika svých dětí. Od roku 1864 až do konce života pracoval jako **vysoký úředník na pražském magistrátu**.

Výsledkem jeho celoživotního sběratelského úsilí jsou tři sbírky **Písní národních v Čechách**, později rozšířené a opatřené odborným komentářem a tematicky rozčleněné (Prostonárodní české písně a říkadla), a dále antologie **Sto prostonárodních pohádek a pověstí slovanských v nářečích původních**. Se sběratelstvím úzce souvisela i Erbenova vlastní literární činnost, ať již básnická (**Kytice**) či prozaická (**České pohádky**).

K. J. Erben patří vedle J. Dobrovského a P. J. Šafaříka k **předním představitelům evropské slavistiky** a řadí se i k zakladatelům české folkloristiky a etnografie.

V NAŠÍ KNIHOVNĚ JE MOŽNÉ SI VYPŮJČIT:

Julius Dolanský: Karel Jaromír Erben: studie s ukázkami z díla.

Karel Jaromír Erben: Kytice; České pohádky.

Karel Jaromír Erben: Prostonárodní české písně a říkadla; Vybrané báje a pověsti národní jiných větví slovanských; Slovanské bájesloví; České pohádky Karla Jaromíra Erbena.

